

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: bakalářská

Posudek: vedoucího

Práci hodnotil Mgr. Miloš Kratochvíl, Ph.D.

Práci předložila: Nikola Zelenková

Název práce: Pojetí člověka a svobody u E. Fromma a B. Spinozy

1. CÍL PRÁCE:

Předkládaná bakalářská práce si klade za cíl představit a porovnat pojetí člověka a jeho (ne)svobody v díle Ericha Fromma a Benedikta Spinozy. Jelikož Spinoza je Frommem často zmiňován, takové srovnání se přímo nabízí. Autorka tak činí poměrně systematicky a cíl práce je splněn, i když k některým dílčím pasážím lze mít určité výhrady.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Práci tvoří dvě velké kapitoly, první o Frommovi, druhá o Spinozovi. Členěny jsou velmi podobně, autorka z jednotlivých podtémat dělá samostatné podkapitoly, které i podobně nazývá, aby si připravila dobrou výchozí pozici pro komparaci.

U obou autorů nejdříve představuje jejich pojetí člověka a v úzké návaznosti na to potom jejich pojetí lidské svobody. Obojí se daří vcelku obstojně. Kapitoly jsou zdařilé kompilace, v nichž se autorka vyváženě opírá o primární i sekundární literaturu. Jelikož si tyto části přehledně rozčlenila, mohla smysluplně využít sekundární literaturu a vlastně nikde se neomezovala na mechanické referování o obsahu.

Práci by jistě prospělo, kdyby tyto kapitoly byly nějak provázány. Autorka sama konstatuje, že Fromm při svých rozborech lidské svobody nejvíce zmiňuje právě Spinozu (s. 29). Přesto, když listujeme bakalářskou prací, nikde na tato místa (kde Fromm píše o Spinozovi) neodkazuje. To její úsilí do určité míry znehodnocuje, neboť kapitola o Frommovi a kapitola o Spinozovi jsou prostě postaveny vedle sebe.

Velká příležitost k tomu byla ve třetí kapitole, ale zůstala nevyužita. Ačkoli tato část obsahuje zdařilou komparaci, pověstnou třešničku na dortu v podobě komentáře přímých spinozovských motivů u Fromma nám autorka nedopřála.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Práce dle mého soudu nevykazuje formálních nedostatků, na použitou literaturu je odkazováno náležitým způsobem. Napsaná je přehledným a kultivovaným stylem. Občasné překlepy lze podle mne pominout.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Autorka se za vytyčeným cílem vydala s odvahou i rozvahou. Díky vhodně zvolené sekundární literatuře se nezastavila ani před nesnázemi Frommovy antropologie, ani se neztratila v labyrintech Spinozova myšlení. Srovnání jejich pojetí provádí v třetí části, jen mi chybí rozbor těch Frommových častých zmínek o tom, že Spinoza vlastně determinista nebyl. Ale i tak se nezdráhám práci hodnotit jako *výbornou*.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ

Myslíte si, že otázky týkající se toho, zda má člověk svobodnou vůli a zda je ve své podstatě dobrý nebo zlý (s. 29) lze zodpovědět na základě studia Fromma a Spinozy?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: výborně

Datum: 22.5.2023

Podpis: